

TILSKIPUN RÁÐSINS

frá 15. desember 1969

um samræmingu laga aðildarríkjanna varðandi kristallsgler(*)

(69/493/EBE)

RÁÐEVROPUBANDALAGANNA HEFUR,

með hliðsjón af stofnsáttmála Efnahagsbandalags Evrópu, einkum 100. gr.,

með hliðsjón af tillögu framkvæmdastjórnarinnar,

með hliðsjón af álitum Evrópuþingsins ⁽¹⁾,

með hliðsjón af álitum efnahags- og félagsmálanefndarinnar,

og að teknu tilliti til eftirfarandi:

Mismunur er á reglum tiltekinna aðildarríkja með tilliti til notkunar sérstakra heita fyrir kristallsglervörur og þeim skuldbindingum sem lúta að samsetningu þeirra. Þessi mismunur hindrar viðskipti með þessar vörur og kann að leiða til röskunar á samkeppni innan bandalagsins.

Hægt er að ryðja þessum hindrunum fyrir tilkomu og starfsemi hins sameiginlega markaðar úr vegi ef öll aðildarríkin samþykka sömu kröfur.

Með bandalagsákvæðunum, sem samþykka á um heiti ólíkra kristallsglerflokka og einkenni þeirra, er bæði stefnt að því að vernda kaupendur fyrir svikum og einnig framleiðendur sem virða þessi ákvæði.

Til þess að reglur bandalagsins nái fram að ganga er nauðsynlegt að staðla aðferðir til þess að ákvarða efnafræðilega og eðlisfræðilega eiginleika kristallsglervöru sem ber heiti sem mælt er fyrir um í þessari tilskipun.

SAMÞYKKT TILSKIPUN ÞESSA:

1. gr.

Þessi tilskipun gildir um þær vörutegundir sem taldar eru í tollskrárnúmeri 70-13 í sameiginlegu tollskránni.

2. gr.

Aðildarríkin skulu gera allar nauðsynlegar ráðstafanir til að tryggja að samsetning, framleiðslueiginleikar og merking vörunnar sem um getur í 1. gr., svo og hvers kyns auglýsingar fyrir slíka vöru, séu í samræmi við skilgreiningar og reglur sem mælt er fyrir um í þessari tilskipun og viðaukum við hana.

3. gr.

Aðildarríkin skulu gera allar nauðsynlegar ráðstafanir til að koma í veg fyrir að heitin í dálki b í I. viðauka séu notuð í viðskiptum með vörutegundir sem hafa ekki eiginleikana sem tilgreindir eru í dalkum d til g í I. viðauka.

4. gr.

1. Ef vara, sem fellur undir þessa tilskipun, ber heiti sem talið er upp í dálki b í I. viðauka má einnig merkja hana með samsvarandi auðkennistákni, eins og sýnt er og lýst í dalkum h og i í sama viðauka.

2. Þegar vörumerki, heiti fyrirtækis eða önnur áletrun felur í sér, hvort heldur sem meginefni, einkunn eða stofn, heiti sem birt er í dalkum b og c í I. viðauka, eða heiti sem rugla má saman við þau heiti, skulu aðildarríkin gera allar nauðsynlegar ráðstafanir til þess að tryggja að rétt á undan téðu vörumerki, heiti eða áletrun fari eftirfarandi atriði, með mjög áberandi lettri:

- lýsing vörunnar, hafi varan þá eiginleika sem tilgreindir eru í dalkum d til g í I. viðauka;
- nákvæm umsögn um eðli vörunnar, hafi varan ekki þá eiginleika sem greindir eru í dalkum d til g í I. viðauka.

5. gr.

Heiti og auðkennistákn, sem eru sýnd í I. viðauka, má birta á einum og sama merkimiða.

(*) Þessi EB-gerð, sem birtist í Stjttíð. EB nr. L 326, 29. 12. 1969, bls. 36, var nefnd í ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 95/97 frá 9. desember 1997 um breytingu á II. viðauka (Tæknilegar reglugerðir, staðlar, prófanir og vottun) við EES-samninginn, sjá þessa útgáfu af EES-viðbæti við Stjórnartíðindi Evrópubandalagsins.

(¹) Stjttíð. EB nr. C 108, 19. 10. 1968, bls. 35.

6. gr.

Nota ber aðferðirnar sem mælt er fyrir um í II. viðauka, og engar aðrar, þegar sannprófa á að vara, sem ber heiti og auðkennistákn, hafi eiginleika samsvarandi þeim, eins og tilgreint er í dálkum d til g í I. viðauka.

7. gr.

Ákvæði þessarar tilskipunar gilda ekki um vörur sem ætlaðar eru til útflutnings til ríkja utan bandalagsins.

8. gr.

Aðildarríkin skulu gera nauðsynlegar ráðstafanir til að tryggja að farið sé að ákvæðum þessarar tilskipunar innan átján mánaða frá því tilkynnt er um hana og tilkynna framkvæmdastjórninni um það þegar í stað. Strax og tilkynnt hefur verið um tilskipun þessa skulu aðildarríkin einnig láta framkvæmdastjórnina vita um hver þau drög að lögum og stjórnsýslufyrirmælum sem þau hyggjast samþykka um málefni er tilskipun þessi tekur til með nægum fyrirvara svo að hún geti lagt fram athugasemdir.

9. gr.

Tilskipun þessari er beint til aðildarríkjanna.

Gjört í Brussel 15. desember 1969.




Fyrir hönd ráðsins,

H. J. DE KOSTER

forseti.

I. VIÐAUKI

SKRÁ YFIR FLOKKA KRISTALLSGLERS

Nr	Heiti flokks	Skýringar	Eiginleikar				Merking	
			Málm-oxíð (%)	Þéttni	Brotstuðull	Yfirborðsharka	Lögun tákns	Aths.
-a-	-b-	-c-	-d-	-e-	-f-	-g-	-h-	-i-
1	CRISTAL SUPERIEUR 30 % CRISTALLO SUPERIORE 30 % HOCHBLEIKRISTALL 30 % VOLLOODKRISTAL 30 %	Afnot af heiti eru frjáls, án tillits til upprunals eða viðtökulands	PbO ³ 30 %	³ 3,00	x			Kringlótt merki Litur: gylltur. Ø ³ 1 cm
2	CRISTAL AU PLOMB 24 % CRISTALLO AL PIOMBO 24 % BLEIKRISTALL 24 % LOODKRISTALL 24 %	Hundraðstalan táknað blýoxíðsinnihald	PbO ³ 24 %	³ 2,90	x			
3	CRISTALLIN VETRO SONORO SUPERIORE KRISTALLGLAS KRISTALLIJNGLAS ⁽¹⁾ SONOORGLAS ⁽²⁾	Aðeins er heimilt að nota heitin á máli eða málum landsins þar sem varan er markaðssett Undantekning: Á þýskum markaði má selja pressað gler sem inniheldur 18% PbO, með lágmarksþéttni 2,70 með heitinu „PRESSBLEI-KRISTALL“ eða „BLEI-KRISTALL GEPRESST“ (með hástöfum)	ZnO BaO PbO K ₂ O eitt eða fleiri ³ 10 %	³ 2,45	nD ³ 1,520			Fer-kantað merki Litur: silfraður. Hlið: ³ 1 cm
4	VERRE SONORE VETRO SONORO KRISTALLGLAS SONOORGLAS		BaO PbO K ₂ O eitt eða fleiri ³ 10 %	³ 2,40		Vickers - 550 ± 20		Merki er jafnhliða þríhyrningur. Litur: silfraður. Hlið: ³ 1 cm

x nD ³1,545 sem viðmiðun fyrir frekari ákvörðun varanna (við innflutning).

1 Í Belgíu.

2 Í Hollandi.

II. VIÐAUKI

AÐFERDIR VIÐ AÐ ÁKVARÐA EFNAFRÆÐILEGA OG EÐLISFRÆÐILEGA EIGINLEIKA FLOKKA KRISTALLSGLERS

1. EFNAFRÆÐILEGAR GREININGAR

1.1. **BaO og PbO**

1.1.1. *Ákvörðun heildarmagns BaO + PbO*

Glerduft, um 0,5 g, er vegið með 0,0001 g nákvæmni og sett í platínuflát. Vætt með vatni og 10 ml af 15% brennisteinssýrulausn og 10 ml af flúorsýru bætt við. Sýnið er hitað í sandbaði uns hvítar gufur stíga upp. Látið kólna og 10 ml af flúorsýru bætt við aftur. Hitað uns hvítar gufur stíga upp á ný. Látið kólna og flátið skolað að innan með vatni. Hitað uns hvítar gufur stíga upp á ný. Látið kólna, 10 ml af vatni bætt varlega út í, og sýnið sett yfir í 400 ml bikarglas. Ílátið er skolað nokkrum sinnum með 10% brennisteinssýrulausn, þynnt upp að 100 ml með sömu lausn. Látið sjóða í 2-3 mínútur og látið standa yfir nótt.

Sýnið er síað gegnum síudeiglu, grop 4, sem fyrst er þvegin með 10% brennisteinssýrulausn, síðan tvisvar eða þrisvar með etanóli. Þurrkað í klukkustund í ofni við 150° C. BaSO₄ + PbSO₄ er vegið.

1.1.2. *Ákvörðun BaO*

Glerduft, um 0,5 g, er vegið með nákvæmni upp á 0,0001 g og sett í platínuflát. Vætt með vatni og 10 ml af flúorsýru og 5 ml af perklórsýru bætt við. Hitað í sandbaði uns hvítar gufur stíga upp.

Látið kólna og 10 ml af flúorsýru bætt út í aftur. Hitað uns hvítar gufur stíga upp á ný. Látið kólna og flátið skolað að innan með eimuðu vatni. Hitað áfram og látið gufa upp þar til nánast allur vökvi er horfinn. Látið út í 50 ml af 10% saltsýrulausn og hitað lítillega til þess að greiða fyrir upplausn. Helt yfir í 400 ml bikarglas og þynnt upp að 200 ml með vatni. Suðan látin koma upp og straumi brennisteinsvetnis hleypt í gegnum heita lausnina. Þegar botnfall blýsúlfíðs sest í botn bikarglassins er skrúfað fyrir brennisteinsvetnið. Síað um þetta pappírssú og þvegið með köldu vatni sem er mettað brennisteinsvetni.

Síuvökvinn er soðinn og, ef þörf krefur, látinn rýrna við uppgufun niður í 300 ml. Út í sjóðandi lausnina er bætt 10 ml af 10% brennisteinssýrulausn. Hitagjafi er fjarlægður og síuvökvinn látinn standa eigi skemur en fjórar klukkustundir.

Síað um þetta pappírssú og þvegið með köldu vatni. Botnfallið brennt upp að 1050° C og BaSO₄ vegið.

1.2. **Ákvörðun ZnO**

Síuvökvinn frá aðskiljun BaSO₄ er látinn rýrna við uppgufun niður í 200 ml. Lausnin er gerð hlutlaus með ammóníaki, metýlrautt notað sem litvísir, og 20 ml af 1/10 N brennisteinssýru bætt við. Sýrustigi 2 (á pH-mæli) er náð með því að bæta 20 ml af 1/10 N brennisteinssýru eða 1/10 N víttisóðalausn, eftir því sem verkast vill, og sinksúlfíði látið botnfalla í kulda með því að hleypt er á straumi brennisteinsvetnis. Botnfallið er látið standa í fjórar klukkustundir og því safnað í þéttan síupappír. Þvegið með vatni sem er brennisteinsvetnismettað. Botnfallið er leyst upp á sfunni með því að hellt er í gegnum það 25 ml af heitri 10% saltsýrulausn. Sían er þvegin með sjóðandi vatni þar til um 150 ml er náð. Lausnin er gerð hlutlaus með ammóníaki með lakkmuspappír sem litvísir, þá er bætt 1-2 g af föstu úrótrópinu til þess að jafna lausnina í um það bil 5 pH-stig. Nokkrum dropum af nýblandaðri 0,5% vatnslausn xýlenólsappelsínuguls er bætt við og títrað með 1/10 N *Complexon III*-lausn þar til rósrauði liturinn breytist í sítrónugult.

1.3. Ákvörðun K_2O

með því að botnfella kalíumterfenýlbórat og vega.

Aðferð: 2 g af gleri, sem búið er að mala og sigta, eru leyst upp í
2 ml af hreinu HNO_3
15 ml af HCO_4
25 ml af HF

í platínúfláti í vatnsbaði og síðan í sandbaði. Þéttar perklórsýrugufur losna (uppgufun haldið áfram þar til sýnið þornar), þá er sýnið leyst upp í 20 ml af heitu vatni og 2-3 ml af hreinni saltsýru.

Sýninu er hellt yfir í 200 ml mælikolbu og fyllt upp að marki með eimuðu vatni.

Hvarfefni: 6% lausn natríumtetrafenýlbórats: 1-5 g hvarfefnisins eru leyst upp í 250 ml af eimuðu vatni. Það litla grugg sem eftir verður hverfur þegar bætt er í 1 g af vötnuðu áli. Lausnin er hrist í fimm mínútur og síuð, þess er gætt að sía aftur fyrstu 20 ml sem fást.

Lausn til að þvo botnfallið: dálítið af natríumsalti er framleitt með því að láta botnfalla um 0,1 g af KCl í 50 ml 1/10 N HCl og tetrafenýlbóratslausninni er bætt við og hrært í þar til útfellingu lýkur. Síað gegnum glersíu. Þvegið með eimuðu vatni og þurrkað í þurrkara við stofuhita. Síðan er 20-30 mg af saltinu hellt út í 250 ml af eimuðu vatni. Hrært í af og til. Eftir 30 mínútur er 0,5-1 g af vötnuðu áli bætt út í. Hrært í nokkrar mínútur og síað.

Framkvæmd: Tekinn er deiliskammtur af súra niðurbrotsefninu sem svarar til um 10 mg af K_2O . Hann er þynntur upp að um 100 ml. Hvarfefnislausninni er bætt varlega út í, um 10 ml fyrir hver áætluð 5 mg af K_2O og hrært lítillega. Lausnin er látin standa innan við fimmtán mínútur og síuð með síu úr hertu gleri, grop 3 eða 4. Þvegið með þar til gerðri lausn og þurrkað í þrjátíu mínútur við 120° C. Breytistuðull er 0,13143 fyrir K_2O .

1.4. Vikmörk

±0,1 í algildi við hverja ákvörðun. Leiði greining, innan vikmarka, lægra gildi í ljós en uppgefin mörk (30, 24 eða 10%), er meðaltal eigi færri en þriggja greininga tekið. Ef slíkt meðaltal reynist herra en eða jafnt 29,95, 23,95 eða 9,95, eftir því sem við á, skal glerið teljast tækt í flokki 30, 24 og 10%, eftir því sem við á.

2. EÐLISFRÆÐILEG SKILGREINING**2.1. Þéttni**

Aðferð þar sem stuðst er við vatnsþrýstingsjafnvægi með nákvæmni upp á ±0,01. Sýni, sem er a.m.k. 20 g, er vegið í lofti og á kafi í eimuðu vatni við 20° C.

2.2. Brotstuðull

Stuðullinn er mældur á ljósbrotsmæli með nákvæmni upp á ± 0,001.

2.3. Míkróharka

Vickers-hörku á að mæla samkvæmt staðli ASTM E 92-65 (endurskoðun frá 1965) en miðað skal við 50 g þyngd og meðaltal eigi færri en 15 ákvarðana.